

Новини ▶ 6

Е.ON призова за преговори за модернизиране на елмрежата

Компании и пазари ▶ 9

Добивната промишленост отчете над 18% спад през 2009 г.

Пари

pari.bg

Четвъртък

19 август 2010, брой 157 (4968)

USD/BGN: 1.51850

▼ -0.16 %

Българска народна банка

EUR/USD: 1.28800

▲ +0.16%

Българска народна банка

Sofix: 395.28

▲ +0.90%

Българска фондова борса

BG40: 112.61

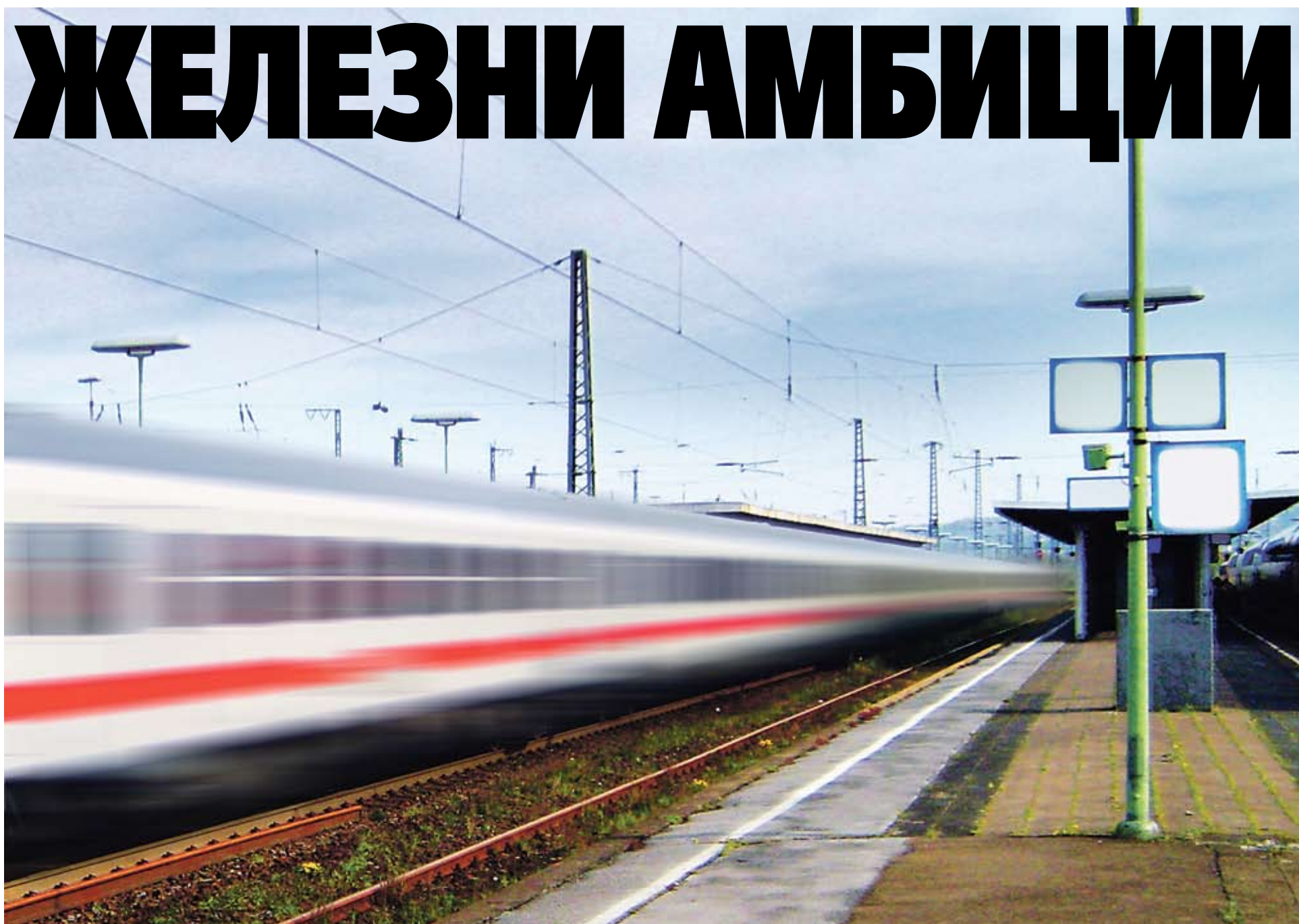
▼ -0.12%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ЖЕЛЕЗНИ АМБИЦИИ

БДЖ започва изпълнението на програма за оздравяване, която включва съкращаване на разходите и промяна на структурата. В края на следващата година компанията планира да покрива сама разходите си, а през 2014 г. да излезе на печалба ▶ 4-5

Новини ▶ 7

За шест месеца близо 400 хотела са затворили

Свят ▶ 11

Британският брак по неволя излезе успешен

IT бизнес ▶ 14

Повечето книги скоро ще останат без корици и без хартия

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Севда Шишманова

Журналистката Севда Шишманова е поканена за програмен директор на БНТ. Тя ще бъде изслушана от управителния съвет днес, съобщиха от националната телевизия. Шишманова е работила в БНР, в "Капитал" и 12 години в БНТ. Била е и два мандата член на управителния съвет на телевизията по времето на предишния директор Уляна Пръмова.

Губещ
Славчо Атанасов

С 4.7 млн. лв. по-малко ще получи Пловдив, след като общинският съвет гласува актуализацията на бюджета за тази година. При представянето на отчета за първото полугодие съветниците от ГЕРБ разкритикуваха управата на града. Според тях приходите на общината са били извънредно ниски. Кметът Славчо Атанасов коментира, че тази година Градът на тепетата е оцетен с 50 млн. лв.

Мнения

► По темата "Агонията на едно негомислие"
► Да вземе зам.-министърът да се разработи и да намери пари да плати не 6-месечните, а едногодишните задължения към вече бившите работници на иЦентрове. Не сме взели заплати от юни 2009 г., а сме освободени от май 2010, за какво говорим за правова държава и полицейски акции ли? Както пише Васки, ние сме центрове в слабо развити региони, разчитащи на постъпления в оклепан и ограден проект на държавата от управляващите на проекта, който за разлика от служителите на иЦентрове получаваха 4-цифрени заплати от ПРООН.

Purvan

Коментар

► Изпълнителният директор на "Мелроуз" Дейвид Арчър, министър Трайчо Трайков и британският посланик Стийв Уилямс (от ляво на дясно) вероятно са обсъждали изкупната цена на газа от българските находища

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Великите газови открития

pari.bg Топ 3

1 По жицата на безотговорността. Проблемите с електричеството са заради неточна информация на EVN за потреблението и слабия капацитет на мрежата на НЕК

2 Кредитирането от небанковите дружества расте. Делът на лошите кредити обаче стигна 15.2%, показва статистиката на БНБ

3 Българите все още предпочитат да плащат в брой. Дебитните и кредитните карти се ползват най-вече при плащане в чужбина

Дали енергийният министър Трайчо Трайков е поставил определени условия, преди правителството да даде на концесия газовите находища край Каварна на "Мелроуз рисорсиз"? Дали има записан ценен таван, на който компанията да продава газа от трите български находища? Това са логичните въпроси, които човек може да си зададе, след като се чува противоречиви прогнози за цената.

Преди няколко седмици министърът направи благоприятна прогноза, че газът ще поевтинее с 5-10% тази зима. Повод за оптимизма му беше началото на експлоатацията на находищата в Черно море, което щяло да свали общата цена на газа. За да направи такова изявление, може да има няколко причини. Или се е договорил лично за определена или пределна цена с изпълнителния

Красимира Янева
kyaneva@pari.bg

” Пинг-понгът с прогнозите за цените на газа обърква бизнес плановете на компаниите

директор на "Мелроуз" Дейвид Арчър, или просто реши да се хареса на избирателите. След срещата между двамата министърът обяви, че изкупната цена ще е много под 300 USD за 1000 куб. м, и това означава само едно - че изкупната цена е обсъждана и дори е предмет на договорки. Министърът може и да е позасилил пиара си, за да се хареса още повече на премиера, който малко преди това беше казал, че Трайков ще остане на поста си, понеже вече не работел мудно. Още повече че премиерът постави публично целта да се постигне по-ниска цена и на руския газ.

От министерството на икономиката обявиха, че в самия концесионен договор не била записана никаква цена - нито изкупна, нито пределна, защото това не е предмет на договора. Кой на кого ще извива ръцете занапред, е трудно да се каже.

Министърът често обвинява своите предшественици, че са договаряли всичко в енергетиката на тъмно. И беше съвсем прав да се възмуцава. Сега обаче министърът дължи публични отговори и на актуалните въпроси: има ли договорена цена с "Мелроуз", каква е тази цена и защо прогнозите за поевтиняване и поскъпване бяха направени почти едновременно. Различните прогнози за цената на газа обаче само объркват бизнеса, а той е най-големият потребител на газ в страната. В кризата, когато се намаляват разходи, те трябва много ясно да планират разходите си до края на годината на база на очакваното производство, приходите от неговата продажба, а оттам и на разходите. Пинг-понгът в цените в случая обърква бизнес плановете на компаниите, а по-редно поскъпване на цената на газа може и да приближи някои от тях до фалита.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВЕСНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lapostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
satanasova@pari.bg
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
Лилия АПОСТОЛОВА
Ричард КЛЕГ
Стефан НЕДЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
I зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
gandreev@pari.bg
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
mveromirova@pari.bg
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867
mivanov@pari.bg

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
mkisiova@pari.bg
ЖУРНАЛИСТИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
bvacheva@pari.bg
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
dcherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
kyaneva@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iphilipova@pari.bg

Аманас ХРИСТОВ - 4395818
ahristov@pari.bg
Николема ЦВЕТКОВА - 4395876
ncvetkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
rdimitrova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
epulcheva@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
ggeorgiev@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
mangelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

„Пазарът все още се „люлее“, той не се е стабилизирал след новия акциз и по-високите цени на цигарите

► Петър Панучаров, изпълнителен директор на „Благоевград БТ“

Число на деня

1.4

► млн. лв. дължи „ТЕРЕМ - Хан Крум“ в Търговище на работниците си заради неизплатени заплати от октомври 2009 г. Оръжейният завод изпитва сериозни финансови проблеми заради липсата на поръчки от военното министерство

Мнение

Завръща ли се социализмът

Досега на болниците се плащаше според броя пациенти, които са минали през тях - по административни цени. Тъй като нямаше пазарни цени на клиничните пътеки, а държавната монополна здравна каса нямаше стимули за контрол, се стигна до масово надписване на броя на пациентите. Какво решение е измислило Министерството на здравеопазването? Решило е да наложи фиксирани бюджети на болниците, определени отново административно. Обаче това дава стимул на болниците да лекуват колкото се може по-малко пациенти,

Георги Ангелов,
ст. икономист
в "Отворено общество"

„Жегата води до загуба на здрав разум

за да не правят много разходи. Създават се списъци на чакащите за операции и други феномени, познати от социализма под името „опашки“ и „дефицити“ - създавайки най-добрата среда за корупция. Вместо да се въвеждат конкуренция и избор, връщаме здравеопазването десетилетия назад.

Електричество

На практика има режим на тока в някои морски райони. От една страна, това е добър показател - показва, че хотелите са рекордно пълни, т.е. туризмът расте. От друга страна, обаче това показва, че енергетиката

е неподготвена за подобен растеж.

От държавния монопол НЕК казват, че проблемът не бил в тях, въпреки че точно те отговарят за строителството на далекопроводи. НЕК казва, че нямало да има проблеми с тока, ако не се свързват към мрежата толкова нови абонати. Ако няма нови компании и хотели, няма да има проблем! Ето това е мислене на обезумял монополист - вместо да инвестира в мрежата, за да може да се свързват към нея колкото се може повече нови компании, НЕК ни казва, че няма да инвестира и че не трябва да се свързват

нови абонати. А откъде ще дойде икономическият растеж тогава?!?

Валутен борд и плосък данък

В столичен ежедневник Валери Найденов написа, че за да излезем от кризата, трябвало да премахнем валутния борд и плоския данък, а освен това и да засилим ролята на държавата в икономиката. Трябва човек да е загубил напълно здравия си разум, за да твърди, че вдигането на данъците и премаването на финансовата стабилност ще доведат до инвестиции, икономическо развитие и просперитет. А „ефек-

тивността“ на държавата се вижда ясно от горните два примера. Имали сме времена на високи данъчни ставки (всички данъци бяха над 40%) и на постоянни девалвации на лева.

И резултатът беше дълготрайна стагнация,

завършила с колапс и хиперинфлация. Нито един инвеститор не идваше в България. Не можем да постигнем просперитет, ако премахнем единствените смислени реформи от последните 20 години. Точно обратното, трябва да се направят още много подобни реформи, за да вървим напред.

Половин грях

Сименс призна, че има проблем с доставката на бланки за международни паспорти

Компанията обаче обвини МВР, че издава два пъти повече паспорти на ден от записаното в договора

Липсата на бланки за издаването на нови международни паспорти е на път да блокира работата на паспортните служби. За този проблем признаха от „Сименс България“ ЕООД пред в. „Пари“. Ден преди това пред БНТ зам.-министърът на вътрешните работи Павлин Димитров обвини компанията, че не е доставила достатъчно бланки.

Лятото се оказва проблемът

От „Сименс“ обясниха, че причината за забавянето се дължи на ограничения обем хартия, която се доставя от „Капелен България ЕООД“. На практика заради летния режим има промяна в графика на доставките от подизпълнителя. В най-кратки

„Гражданите да не подават заявления за издаване на нови паспорти, освен ако нямат належаща нужда за това

Министерство на вътрешните работи

срокове ще има решение на този проблем, бяха категорични от „Сименс“.

Размяна на обвинения

„Изпълнителят не е коректен и продължава да не изпълнява коректно ангажиментите си, които има по договор с МВР“, уточни Димитров. Според него до 30 май от „Сименс“ е трябвало да доставят 400 хил. корици за задгранични паспорти. Два месеца и половина след крайния срок обаче са доставени 393 хил. Освен това МВР е поръчало допълнително 300 хил. корици, като досега нищо от тях не е доставено. От „Сименс“ обаче заявиха, че по договора си с вътрешното министерство трябва на ден да издават по 7800 документа, а те на практика издават по 19 хил. броя. От МВР са разчели, че на ден трябва да печатат по 12 хил. документа, за да може

да бъдат обслужени всички граждани, на които тази година им изтичат паспортите. На практика двете страни по договора продължават да си прехвърлят топката и взаимно да се обвиняват.

От март го сега

Системата за издаване на нови документи блокира вече няколко пъти от началото на кампанията. Подмяната на документите за самоличност започна през март тази година. Оттогава всеки ден има огромни опашки пред паспортните служби на МВР. Някои българи си взеха по един ден отпуск, за да си извадят документи. Други още вечерта на предния ден отиват, за да се запишат в списъка, на базата на който на сутринта ще получат пореден номер.

Опашките в деветте столични РПУ започват още в 6 часа сутринта. Най-натоварено е положението в първо и пето РПУ. До края на годината близо 2 млн. българи трябва да си подновят документите. Ако обаче подобни технически проблеми като тази с липсата на корици заедно с липсата на организация в някои РПУ се появят отново, положението ще се влоши допълнително.

Биляна Вачева

► Заради недостиг на бланки приемът на заявления за издаване на паспорти с бърза услуга в Стара Загора е временно прекратен от вчера

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

35

► хил. бланки минимум на седмица трябва да доставят Сименс България

Железни амбиции

БДЖ започва изпълнението на програма за оздравяване, която включва съкращаване на разходите и промяна на структурата

Задължения, в млн. лв.

151
2006

324
2007

527
2008

483
2009

Как се стигна до загуба

През последните години задълженията на държавните железници нарастват. Резултатите за миналата година показват, че БДЖ е на червено с над 480 млн. лв. Въпреки промените от началото на 2010 г. компанията също има непокрита дългове, които са около 87 млн. лв.

1. Разходи

Оперативно през последните години БДЖ работи само на загуба, т.е. разходите многократно надвишават приходите. Дори и държавната субсидия не достига те да бъдат покрити. Една от причините е непознаването на пазара, за което дружеството не е реагирало адекватно на промените и проблемите, които идват от него. Типичен пример за неадекватно управление е закриването на „Кремиковци“, което е довело до рязък спад на приходите.

2. Нарушения

Нарушители в БДЖ не са само пътниците без билет. До финансови загуби са довели неправомерно провежданите обществени поръчки. Те са организирани по начин, който вреди на компанията, към момента част от тях се разследват. Те допринесоха за създаването на среда, в която властва беззаконието.

3. Неадекватни структури

Организационната структура е абсолютно неадекватна на пазарните реалности. Всички активи са в шапката на БДЖ, а дружествата са едни празни кутийки, които не могат само да ръководят дейностите. Това от управленска гледна точка създава много негативи и сложни управленски процеси. Осен това по този начин се правят и допълнителни разходи, защото има дублиращи се функции и длъжности.

Магистрала, строителство, срокове. Разговорът е само за пътища. Но транспортният сектор не се изчерпва само с автомобилното и автобусното движение. От години железопътният транспорт не е привлекателен за пътниците, където нуждата от решения е още по-очевидна. Компанията „Български държавни железници“ уверява, че промените вече са започнали. Резултатите обаче все още не са видни. Коловозът на промените в БДЖ се очертава да бъде дълъг.

Колко е 50% от 100 мерку

По време на посещението на шефа на Световната банка Робърт Зелик компанията огласи, че вече била разработила първоначален оздравителен план. „В началото на годината бяха изготвени 100 мерки, с които се поставя началото на промените в БДЖ“, каза за в. „Пари“ Владимир Владимиров, председател на борда на директорите на БДЖ. Той обясни, че мерките са свързани със свиване на разходите, повишаване на приходите, където е възможно, засилване на контрола и подобряване на комуни-

Николема Цветкова
ntsvetkova@pari.bg

кацията, за да се ускори процесът на взимане на решения. Планът за реализацията им е до края на тази година. До момента изпълнението им е достигнало около 55%. Половината изпълнени мерки на БДЖ са предимно административни и засега видим отън ефект няма.

Голям заем за големи дългове

БДЖ поиска от Световната банка заем от 450 млн. лв. „Ние не можем да се справим сами с огромната задълженост на дружеството, затова се търси помощ от външни източници“, признава Владимиров. Този заем няма да бъде използван за инвестиции и модернизация, а за погасяване на плащания към други кредитори. Владимиров смята, че след направените структурни промени ще

бъде освободен финансов ресурс и железницата ще може да покрива сама разходите си, включително и за изплащане на заеми. Плановите са това да стане в края на следващата година. А през 2014 г. дружеството прогнозира да излезе дори и на печалба.

По-малко вагони, по-малко хора

Компанията вече е започнала подготовката и на конкретните мерки, които ще реализира през следващата година. На първо място това е намаляването на броя на вагоните и локомотивите. Целта е да се намери начин, който да позволи съхранение и поддръжка само на влаковете, които са необходими за извършване на превозите през следващите 5 години. Държавният превозвач предвижда бързо да се освободи от вагоните, които ще бъдат бракувани или продадени. По същия начин ще бъде търсено решение и за старите локомотиви. Засега обаче компанията няма конкретен отговор на въпроса кога ще има вагони, които да предлагат нормани условия за пътуване. През следващата година БДЖ предвиждат да намалят и

персонала. Целта на съкращенията на железничари и администрацията е да се постигне намаляване на оперативните разходи. Паралелно с това се търсят възможности за повишаване на приходите. Надеждите основно са към „БДЖ - Товарни превози“, въпреки че в момента спадът на този пазар е чувствителен.

Товарните превози

От началото на годината досега компанията отчита повишаване на приходите при товарните превози. В БДЖ са постъпили около 5 млн. лв. повече спрямо първоначалните финансови прогнози. Компанията отчита и повишаване на сключените договори за извършване на товарни превози. Очакванията на ръководството са, след като „БДЖ - Товарни превози“ се стабилизира и само контролира активите си, да се търсят чуждестранни инвеститори и международни партньорства. Вече има заявен интерес, но той досега не се е материализирал, защото инвеститорите нямат необходимите ресурси. Ако е икономически изгодно, може да се стигне и до приватизация на товар-

ните превози, коментират от компанията. В момента пазарният дял на „БДЖ - Товарни превози“ е 82%. От компанията признават, че има отлив на клиенти, но той се дължи на общия спад на търсенето. Този тип превози са по-чувствителни към икономическата среда и промените в пазара се отразяват по-бързо

Без почивни бази

Оздравителната програма на дружеството предвижда освобождаване и от другите активи, които притежава БДЖ. Това са недвижими имоти, за които то само влага средства в стопанисването, а те не му носят приходи. Проблемни за железницата са почивните станции, които не се управляват ефективно. „В момента те са 15, което е твърде много за дружеството, и искаме да намалим броя им до около 5“, заявява Владимиров. Продажбата на всички почивни станции обаче е невъзможна заради поети задължения към синдикатите. Според финансовите разчети приблизително 2 млн. лв. на година отиват за стопанисването на базите. Плановите за развитие на дружеството

предвиждат това цялостно оптимизиране да намали амортизационните му разходи.

Преструктуриране

До края на годината БДЖ ще бъде превърната в холдингова структура. Изкуствено създаденото дружество „БДЖ - Локомотиви“ ще премине към компанията майка БДЖ. „По този начин се елиминира една структура, която няма приходи, а генерира само разходи“, обясни Владимир Владимиров. Със създаването на холдингова структура активите от основната компания БДЖ ще бъдат прехвърлени към „БДЖ - Пътнически превози“ и „БДЖ - Товарни превози“. В момента товарните и пътническите вагони, както и локомотивите, се вземат под наем, за да извършват превози. Това не само затруднява управлението и взимането на адекватни и своевременни решения, но и пречи на контрола. След преструктурирането двете дружества ще притежават активи, с които практически осъществяват дейността си. Те сами ще определят колко от тях са им нужни, за да извършват дейност-

Финансови резултати, приходи в млн. лв.
БДЖ

2007	2008	2009
391.7 39.6%	402.7 -8.6%	266.7 -68.6%

“БДЖ - Товарни превози”

2007	2008	2009
146.6 -8.2%	238.4 -13.2%	137.0 -25.6%

5

млн. лв. повече са постъпили в “БДЖ - Товарни превози” спрямо първоначалните финансови прогнози

“БДЖ - Тягов подвижен състав”

2007	2008	2009
130.1 -13.1%	217.8 -18.5%	178.9 -11.9%

“БДЖ - Пътнически превози”

2007	2008	2009
102.2 -0.3%	188.1 -2.9%	205.7 -11.5%

Как ще се стигне до печалбата

Преструктуриране на компанията в холдинг, което ще доведе до значително свиване на разходите

Засилване на контрола както върху администрацията, така и при използването на услугата

Съкращения на персонал. Намаляване на вагони и локомотиви, които не се използват. И освобождаване от недвижими имоти, които не носят приходи

Повишаване на приходите, като това ще се цели основно при товарните превози, където се наблюдава по-сериозен спад

Графика: Гриша Струндрев

ите си. „Холдинговата структура ще позволи работата да започне да се извършва стратегически”, коментира Владимирив.

Забравената гума „печалба”

От години насам БДЖ работи на загуба. Компанията не изплаща редовно задълженията си, бави заплати на служителите и не предлага конкурентни услуги на клиентите си. Изпълнението на програмата за оздравяване може да предизвика недоволството на засегнатите. Затова ръководството ще има нужда освен от решителност и от политическа подкрепа. За да не се окаже, че през 2014, вместо да печели, компанията отново да търси кой да покрие дълговете й.

130

е приблизителната бройка на обществените поръчки, които се подготвят в момента от БДЖ. Търси се финансов ресурс, за да може да започне тяхната реализация

„Железопътна инфраструктура” отново ще намалява таксите си

В началото на годината те вече бяха намалени с около 20%

Националната компания „Железопътна инфраструктура” ще намали таксите си още веднъж. По-малко средства ще се плащат, след

като дружеството промени начина им на образуване. В изготвянето на новия план за ценообразуване ще участват представители на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и Министерството на финансите. Парите от такси-

те компанията използва за поддържането на железопътната инфраструктура. Компанията е подписала европейска директива, според която тя е длъжна да направи тези промени.

За да осъществяват своята дейност, всички превозвачи трябва да заплащат

такса на НКЖИ. Това им дава възможност да използват гарите и железопътните линии, които са нейна собственост. В тези такси не се включват разходи, свързани с природни бедствия, наранявания на хора и прекъсване на услугите. В началото на годината с

решение на Министерския съвет размерът им бе намален с около 20%.

Подготвеният план за промяна на инфраструктурните такси вече е изпратен за одобрение в Брюксел. Железопътната компания не съобщи кога те трябва да дадат отговор.

Снимка Емилия Костадинова

Е.ON призова за обновяване на електропреносната мрежа

Според компанията инициатор на срещата между НЕК и ЕРП трябва да бъде министерството на икономиката, енергетиката и туризма

След електроенергийното дружество EVN и компанията, която оперира в Североизточна България, Е.ON обяви, че проблемите с електричеството се дължат на старата преносна мрежа. Във връзка със събитията от последната седмица и риска хиляди летувачи по Южното Черноморие да бъдат подложени на режим на тока германската компания обяви, че нарастващо потребление и присъединявания на нови клиенти може да създадат сериозни проблеми.

ВЕИ застрашават мрежата

Състоянието ще се влоши след включването на все по-нарастващия брой възобновяеми източници (ВЕИ), твърдят от компанията. На територията, обслужвана от Е.ON, ветропарковете са разположени предимно в района на Шабла и Карварна.

Диалог между енергийните компании

За да бъде предотвратено влошаването на ситуацията, от Е.ON настояват компанията, участващи в преноса и разпределението на електроенергия, да потърсят заедно успешни и дългосрочни решения. За целта германското дружество кани всички компании

по веригата за доставка на електроенергия да започнат координирани усилия за подобряване на ситуацията с енергийната система в страната.

Според председателя на управителния съвет на Е.ON Гюнтер Шуберт посредник за стартирането на дискусия, която да доведе до бързи положителни решения, трябва да бъде Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Споделена вина

Според председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Ангел Семерджиев НЕК и EVN имат еднаква вина за спирането на тока в района северно от Бургас. Двете компании си прехвърляха отговорността за претоварването на мрежата и се обвиняваха взаимно, че не са инвестирали достатъчно в мрежата. Според шефа на ДКЕВР двата оператора са длъжни да планират работата си така, че да не се допускат ограничения на подаването на електричество особено когато няма авария.

Семерджиев разграничи проблемите с тока от края на юли и този от миналия петък. При първия случай аварии на два далекопровода на НЕК оставиха

► Нарастващото потребление и присъединяването на възобновяеми източници ще създават проблеми по мрежата, твърдят от Е.ON

СНИМКА REUTERS

без ток хиляди туристи по черноморските курорти. Във втория от Централното диспечерско управление на Електроенергийния систем оператор (ЕСО) поиска от EVN да ограничи потреблението, защото мрежата няма да издържи.

Рехабилитация

От НЕК вече започнаха подмяна на част от обек-

тите в района на морето. Преди седмица компанията одобри Програма за приоритетна рехабилитация и подмяна на обекти по електропреносната мрежа. Съгласно нея първо ще бъде подновена съществуващата мрежа в Североизточна България. Част от проводниците там ще бъдат подменени със свръхпроводими, които ще увеличат

два пъти преносната способност на мрежата.

Погнуска срещу Е.ON

Проблеми с електрозахранването има и в района, обслужван от Е.ON, алармираха жителите на село Захарий Стояново, община Шабла. Те започват подписка срещу Е.ON. Причината за недоволството на клиентите на енергата са

честите спираня на тока и огромният брой токови удари, които се получават по мрежата. При всяко включване на ветрогенераторите по един битов уред, включен в мрежата, изгаря, споделят хората. Сигналите и жалбите във връзка с проблемите в района са останали без отговор, твърдят потърпевшите.

Елина Пулчева

Собственик на дискотека в Слънчев бряг дължи 1.5 млн. лв. данъци и осигуровки

Ежедневно данъчните ще проверяват ресторантите, баровете и заведенията по морето

Един от собствениците на дискотека в Слънчев бряг,

който участва в управлението на 16 фирми, дължи близо 1.5 млн. лв. за данъци и осигуровки, по тази причина всеки сезон дискотеката се стопанисва от ново търговско дружество, собственост на същото физическо лице. Изпълнителният

директор на НАП Красимир Стефанов вече е възложил ревизия на този човек, той ще отговаря солидарно с цялото си имущество за дълговете на фирмата.

Хитрост

Данъчните са установили,

че част от фирмите, които стопанисват развлекателни заведения на плажната ивица, дори не са регистрирани по ДДС, тоест твърдят, че годишният им оборот е под 50 хил. лв.

Заради масовото укриване на обороти, неплащането на данъци и осигуровки проверките по морето ще се извършват ежедневно, а не както беше досега, само през уикендите. Само за почивните дни данъчните заловиха укривани обороти за 1.5 млн. лв.

Баровете, дискотеките и заведенията, които продължават да извършват нарушения и след данъчно наблюдение, ще бъдат запечатвани, предупреждават от НАП.

И лукса пог лупа

Ревизорите на НАП вече водят и регистър на луксозните автомобили, които

всяка вечер паркират пред заведенията в курортните комплекси. Техните собственици ще бъдат провервани в софтуера на НАП

дали имуществото им съответства на декларирания доход, допълват от приходното ведомство.

Биляна Вачева

За седемте месеца със 107 млн. лв. скачат приходите в митниците

► Със 107.4 млн. лв. повече приходи е събрала Агенция "Митници" за седемте месеца на тази година в сравнение със същия период на 2009 г. Към края на юли постъпленията от ДДС от внос, акцизи и мита са 3.422 млрд. лв. Така изпълнението на плана за периода януари - юли е 103.2%. По-високите приходи се дължат основно на ръста в постъпленията от ДДС от внос. Нарастването на приходите от

акцизи се дължи най-вече на засиления контрол, коментира министърът на финансите Симеон Дянков. По думите му мерките за борба с контрабандата на цигари и алкохол вече дават резултат. ► С 36 млн. лв. повече приходи е събрала Агенция "Митници" за август тази година спрямо същия месец на 2009 г. Това показват предварителните данни на Агенция "Митници". Въпреки по-големия размер на акциза за възстановяване към търговците на тютюневи изделия през този месец митниците са успели да съберат по-големи приходи от тези за миналия август.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Близо 400 хотела са затворили врати от началото на годината

Декларираната заетост през второто тримесечие се увеличи до 21.9% заради масовите проверки

Общо 3138 са средствата за подслон и местата за настаняване в България през второто тримесечие, което е с 4.1% повече на годишна база, отчитат от Националният статистически институт (НСИ). В края на годината обаче бройката им е била 3533, т.е. шест месеца по-късно 395 от тях вече не са функционирали.

„През втората половина на миналата година имаше бум на нови хотели, но статистиката вече показва, че заради кризата голяма част от обектите са били принудени да затворят“, коментира за в. „Пари“ Румен Драганов, директор на Института за анализи и оценки в туризма. Според него, като се има предвид бройката на леглата, които отговарят на тези около 400 неработещи обекта, става ясно, че те са предимно малки.

► Приходите от нощувки за второто тримесечие на годината са 144.5 млн. лв., което е спад от 7.1% на годишна база

По-малко нощувки

В края на второто тримесечие стаите в базите за настаняване са 110.5 хил., а леглата - 253.1 хил., с

което се отчита нарастване съответно 1.6 и 0.1% на годишна база. При нощувките обаче има спад с 51 хил., или 1.3% до 3.8 млн.

„Една от основните причини за спада в броя на нощувките е, че тази година Гергьовден и Великден не се сляха и не разполагахме с т.

нар. дълг уикенд, което кара хората да прекарват и по-дълга почивка“, казва Драганов.

Броят на нощувките, реализирани от българи, са със 137.9 хил., или 9.7%, по-малко и достигат 1.3 млн. В същото време обаче тези на чужденците се увеличават с 3.6%. Над 50% ръст има при гостите от Сърбия и Китай.

Броят на отделните лица, които са нощували в България през второто тримесечие, също спада - с около 20 хил., или 1.7%, до близо 1.2 млн. Относителният дял на българите е приблизително 51.7%.

По-голяма заетост

Въпреки че нощувките като цяло спадат, заетостта на средствата за подслон се увеличава с 0.4 процентни пункта на годишна база и в края на второто тримесечие на годината тя вече е 21.9%. „Парадоксът може да се обясни с увеличаването на контрола на местната и централната власт върху отчетността на хотелите“, казва Драганов. Според него в края на годината средната заетост на хотелите

вече ще бъде около 30-32%, докато за миналата година беше около 25%.

По-малко пари

За бизнеса обаче реалните приходи отчитат спад от 7.1%, като за второто тримесечие те възлизат на 144.5 млн. лв. Причината тук вече са ценовите отстъпки и бонуси, които хотелиерите все още са склонни да правят, за да привлекат повече посетители. През тази година отбивките в цената на пакетите варираха между 15 и 30%.

В края на годината приходите в туристическия бранш ще се свият с около 5 до 7% на годишна база именно заради отстъпките, прогнозира Драганов. Според председателя на Българската туристическа камара Цветан Тончев те ще бъдат на нивото от миналата година или ще се увеличи минимално до около 6.5 млн. лв. Прогнозата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма от преди няколко месеца беше за около 5% ръст.

Дарина Черкезова

Сивият сектор в туристическия бизнес достига 40-50%

Минимум 20% е сивият сектор в туристическия бранш, като реалните му размери може да са дори 40-50%. През 2010 г. приходите в бранша ще се задържат приблизително на нивата си от миналата година и да достигнат около 6.5 млрд. лв. От тази обща сума близо 5 млрд. лв. ще са свързани с посещенията на чужденци.

Близо 1/5 от туристическите такси също остават в сивия сектор. Вместо приходите от тях да

Цветан Тончев, председател на Българската туристическа камара

Около 6.5 млрд. лв. ще бъдат приходите в сектора за 2010 г.

бъдат около 60 млн. лв., реалните постъпления възлизат на близо 12 млн. лв. Един от начините за укриване на приходите от такси е голяма част от гостите в хотела да се регистрират като деца или пенсионери, за които по принцип не се заплаща такава такса. Общините трябва да помислят как по-ефективно да събират постъпленията си от такива такси. Факт е и че всички баби, които предлагат квартири по морето, нямат касови апарати.

Можем да очакваме над 10% ръст на туристите през летния сезон

Над 10% ще бъде ръстът на туристите през тазгодишния летен сезон. Причините за това са няколко. Например увеличили се пристигащите от Гърция, които идваха в България, за да купуват гориво или други по-евтини стоки.

Падането на визите за гражданите на Македония, Сърбия и Черна гора също оказва положителен ефект. Кризата в отношението между Турция и Израел доведе до

Румен Драганов, директор на Института за анализи и оценки в туризма

увеличаване на броя на израелците, които идват у нас. Заради трудното положение в Русия тази година вече имаме около 30% ръст на издадените визи.

Заради трудното положение в Русия тази година вече имаме около 30% ръст на издадените визи

Увеличават се и туристите от Великобритания и Германия, като още по време на туристическата борса в Берлин се говореше за ръст от около 14%.

Лекарският съюз ще атакува концепцията за реструктуриране на болниците

България няма разходи за дългосрочно лечение

„Концепцията за реструктуриране на болничната помощ не урежда въпроса с профилактиката на ракови заболявания. Затова ние имаме сериозни критики към документа“, коментира пред в. „Пари“ зам.-председателят на Българския лекарски съюз д-р Стефан Константинов. Според него документът е интересен, защото дава възможности за финансиране на някои болници от европейски фондове и подобрява ди-

агностиката на раковите заболявания. „Това не може да става само в няколко болници и центрове в страната“, категоричен е той. В близките седмици съсловната организация ще внесе в министерството своите сериозни критики към концепцията.

Концепцията

В нея са изведени три приоритетни области. Една от тях се отнася до осигуряването на устойчиво финансиране на здравната система и ефективно използване на средствата. Според данните нашата страна няма разходи за дългосрочно лечение,

докато в ЕС този разход е 12%. Вместо това най-много пари от отделените за здраве от бюджета у нас се наливат в болниците - 47%. В страните от ЕС този процент е 29, или с 18% по-малко, отколкото в България. Решението на проблема, залегнал в концепцията, е преобразуване на легла за активно лечение в такива за долекуване. Това щяло да намали дела на финансовите средства за болнично лечение и да увеличи тези за продължително и за извънболнична помощ. В мотивите си за реформата здравният министър Анна-Мария Борисова изтъква,

че непрекъснато расте процентът на населението в България на възраст над 65 г. В момента той е един от най-високите в ЕС. Това допринася и за увеличаване на хроничните заболявания.

Липсу

Липсата на специализирани заведения за продължително лечение пък е причината за значителното увеличаване на хоспитализациите - с 60% от 2005 г. досега. Това е така, защото хронично болните пациенти се настаняват в болниците за лечение на остри заболявания.

Елена Петкова

► Концепцията за реструктуриране на болниците не урежда въпроса с профилактиката на онкологичните заболявания, казва зам.-председателят на БЛС д-р Стефан Константинов СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Рекламатор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Промяна “Химимпорт” конвертира 610.5 хил. акции

Обикновените акции на “Химимпорт” АД са се повишили с 610 466 броя, откакто публичната компания издаде емисия привилегировани книжа. Обикновените дялове вече са 150 610

450 броя, тъй като след качването на привилегированите акции на БФБ до момента са конвертирани 610 466 книжа от новата емисия. От началото на 2010 г. до края на юли дружеството е обвърнало 33 060 привилегировани акции в обикновени. При издаването си книгата бяха 89 646 283, а към края на юли са 89 035 817. Привилегированите акции са с

гарантиран дивидент в размер на 9% от емисионната стойност. Емисията беше записана при цена 2.22 лв. за акция. На вчерашната сесия бяха сключени сделки само с обикновените акции на “Химимпорт” АД. В 13 сделки бяха прехвърлени 22 788 лота, като цената се повиши с 3.11% до 2.485 лв. за акция.

Кризата сви приходите на телекомите с почти 3%

Намалението на потребителските разходи продължава да удря пазара у нас

С 2.7% до 745.93 млн. лв. са се свили приходите на трите най-големи телекомуникационни компании в България - “М-Тел”, “Глобул” и “Вивател”, за второто тримесечие на годината, показват отчетите им. Като причина те посочват затруднената икономическа обстановка в България, която води до съкращаване на разходите особено при бизнес клиентите.

Резултати

Спад от 10.14% до 277.73 млн. лв. отчита най-големият по брой абонати от трите мобилни оператора у нас “М-Тел” за периода април - юни, съобщиха от компанията. При “Глобул” (в чийто отчет се включва и веригата за електроника “Германос”) спадът е 9% до 227.3 млн. лв.

При “Виваком”, която обединява в себе си бившия мобилен оператор “Вивател”, оператора на стационарни телефони БТК и веригата магазини 2be, спадът е 2.75% до 240.90 млн. лв.

Въпреки свиването на разходите и трите оператора отчитат спад в печалбата си. Отчетът на “М-Тел” показва 12.4% по-ниска печалба преди данъци до 150.92 млн. лв. за втората

четвърт. Спадът на показателя при “Глобул” е 9.2% до 89.1 млн. лв., а според консолидирания отчет на “Виваком” нетната печалба на компанията се е увеличила с 2.82% до 14.04 млн. лв.

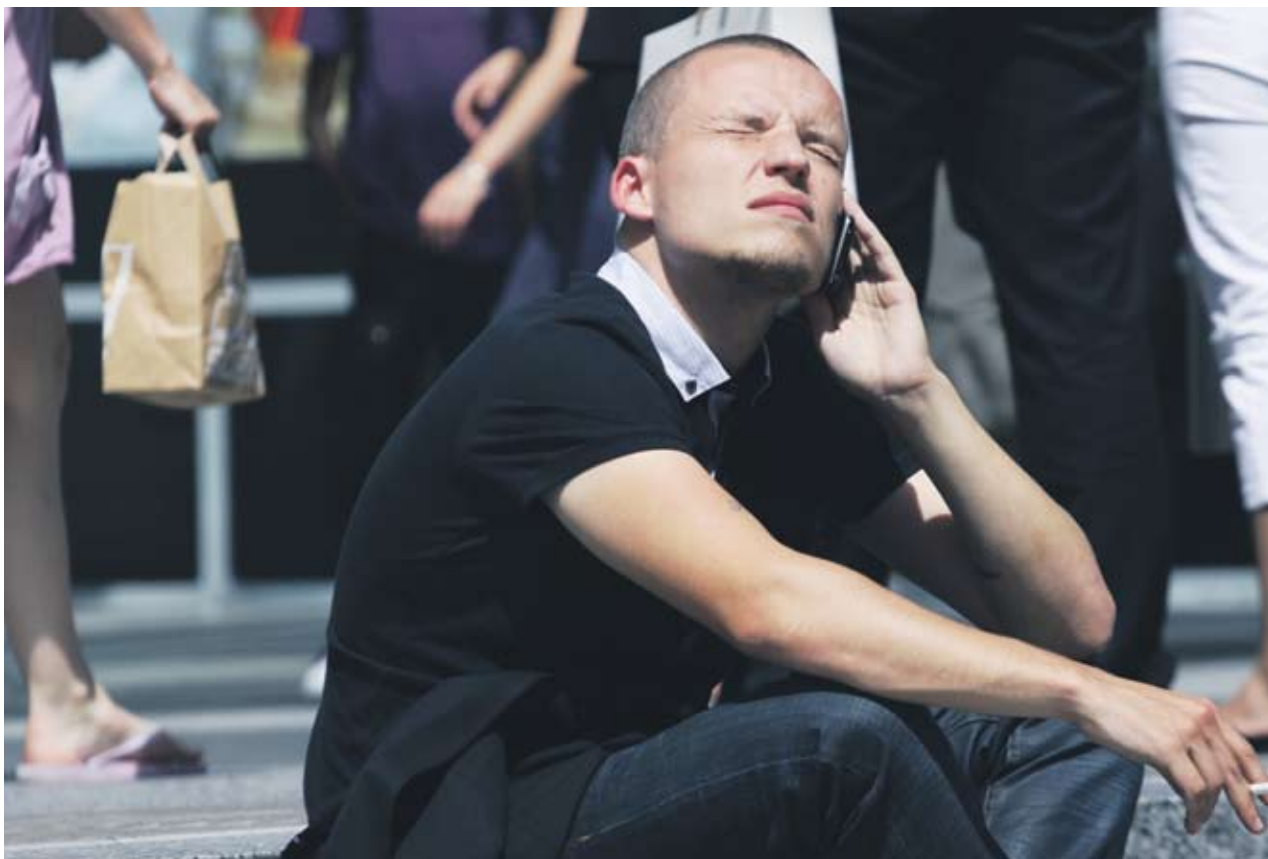
Причини

От операторите посочват като причина за спада на приходите си силната конкуренция и увеличаващото се насищане на пазара. По данни на “М-Тел” проникването на мобилните услуги в България е достигнало 138.4 срещу 137.5% преди година.

Отчетът на оператора обаче показва рязък спад на средния приход от абонат през втората четвърт. От телекома отчитат, че получават средно 16.66 лв. от всеки свой потребител, което е с 10.5% по-ниско спрямо резултата от същия период на миналата година.

От компанията обаче отчитат лек ръст на абонатите си от 0.7% до 5.2 млн. души. Абонатите на договор са с 10.9% повече през второто тримесечие, коментират още от компанията.

Преди седмици “Глобул” отчете 2% ръст на средния приход от клиент до 17.40 лв. и 7% на абонатите с

► Мобилните оператори продължават да страгат от намаляването на разходите, което касае най-вече бизнес потребителите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

договор.

От “М-Тел” отчитат и 74.5% увеличение в броя на потребителите, използващи широколентов интернет от компанията. Те вече са 73 хил. души.

Христо Ласков

► Пазарът през второто тримесечие

	Приходи			Печалба*		
	Q2 2009	Q2 2010	Промяна	Q2 2009	Q2 2010	Промяна
“М-Тел”	309.09	277.73	-10.14%	172.28	150.92	-12.40%
“Глобул”	207.00	227.30	+9.0%	80.7	89.1	+9.20%
БТК	250.90	240.90	-3.96%	13.66	14.04	2.82%
Общо	766.99	745.93	-2.75%			

* Печалбата на “М-Тел” и “Глобул” е преди лихви, данъци и амортизации. Печалбата на БТК е от полето Нетна печалба в консолидирания отчет на компанията

► Алфред Риглер, главен оперативен директор за Северна и Източна Европа на Sky Chefs (вляво), и Янко Георгиев, изпълнителен директор на България Ер (вдясно), подписаха споразумението за създаването на компанията

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

“България Ер” и “Луфтханза” отварят ресторант на летище София

Дружествата основаха съвместна компания за кетъринг

Българският национален превозвач “България Ер” и германският авиопревозвач “Луфтханза” основаха компания за кетъринг.

Марка

Името на новото дружество е “Силвър Уинг”, а първоначалната инвестиция, направена в него, е 2 млн. лв. “България Ер” има мажоритарен дял в новосъздадената компания”, заяви Янко Георгиев, изпълнителен директор на компанията. По думите му по този начин ще се намалят разходите, които дружеството има за храната и напитките. “Силвър Уинг” ще се управлява по стандартите на “Луфтханза Скай Шефс”, която е дъщерна на “Луфтханза” с основната й дейност кетъринг.

Националният превозвач. От дружеството очакват обаче договори и с други компании.

Намерение

През следващата година “България Ер” планира да разшири дейностите на “Силвър Уинг”. Това включва създаване на ресторант на летището, който да обслужва персонала в зоните за обслужване. Георгиев не пожела да каже какви инвестиции ще бъдат направени в строителството му.

Клиент

Най-големият клиент на “Силвър Уинг” засега е

Николема Цветкова

Добивната промишленост отчете над 18% спад през 2009 г.

Отрасълът обаче остава с най-малките загуби от кризата в икономиката ни

Производството в минно-добивната промишленост е спаднало с 18.5% през 2009 г. спрямо предходната година. Това сочат данните в годишния отчет на Българската минно-геоложка камара (БМГК). Въпреки това рецесията в икономиката ни, предизвикана от глобалната криза, се отрази най-слабо именно на минното производство. Така коментира обявените данни председателят на браншовата организация Лъчезар Цоцорков.

Стойности

Общата стойност на произведената продукция в мините през миналата година обаче също бележи немалък спад - с около 15.5% спрямо 2008 г. до 1.94 млрд. лв. Най-много приходи е донесъл добивът на метални руди и на

уранови, ториеви и руди на цветни метали - по над 865 млн. лв. Най-нисък приход имат неметалните материали и суровини - малко над 28 млн. лв. Това се дължи не само на разликата в количеството на добива, но и на спада в цените.

Тенденции

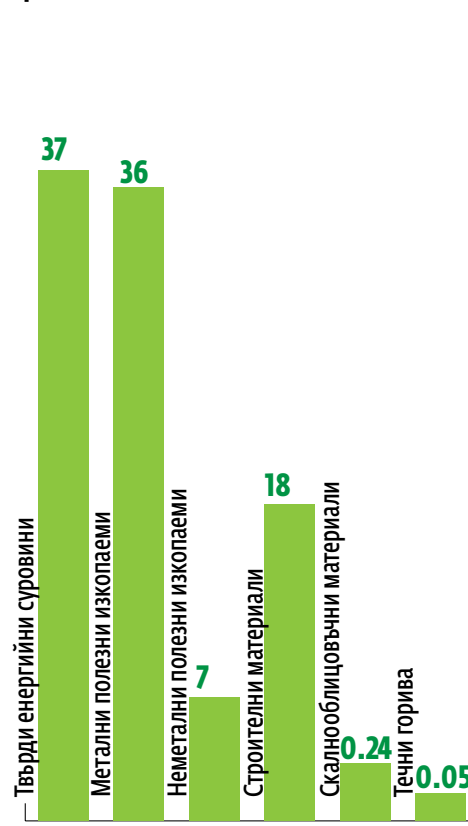
Данните на БМГК показват, че тенденцията вносът да е по-голям от износа на минни материали се запазва и през 2009 г. Вътрешното търговско салдо е отрицателно и възлиза на над 10 млрд. лв., което е с над 9 млрд. лв. по-малко от салдото за 2008 г. През 2009 г. са изнесени стоки на стойност 22.9 млрд. лв., което е с 23.1% по-малко в сравнение с 2008 г. Основно износът на минни стоки от България е към Германия, Гърция, Италия, Румъния, Белгия и Франция. Тези страни формират над 75.4% от експорта на страната ни за Европейския съюз.

Вносът на минни стоки за миналата година обаче също е паднал, и то с 32.7%, сочат още данните на браншовата камара. През 2009 г. са били внесени стоки на стойност 33 млрд. лв. Доминирането на вноса спрямо износа при минералните ресурси е поне с два пъти повече. Това показва големият неизползван потенциал на бранша, пише в годишния отчет на БМГК. Според данните общата стойност на изнесените продукти на добивната промишленост за 2009 г. е над 306 млн. лв., което е с над 53 млн. лв. по-малко спрямо предходната година. Най-сериозен спад на вноса и износа има при въглищата - с около 50%, пише още в годишния отчет.

Добивната промишленост у нас формира средно годишно около 5% от брутният вътрешен продукт на държавата (БВП). Тя осигурява работни места на около 30 хил. души.

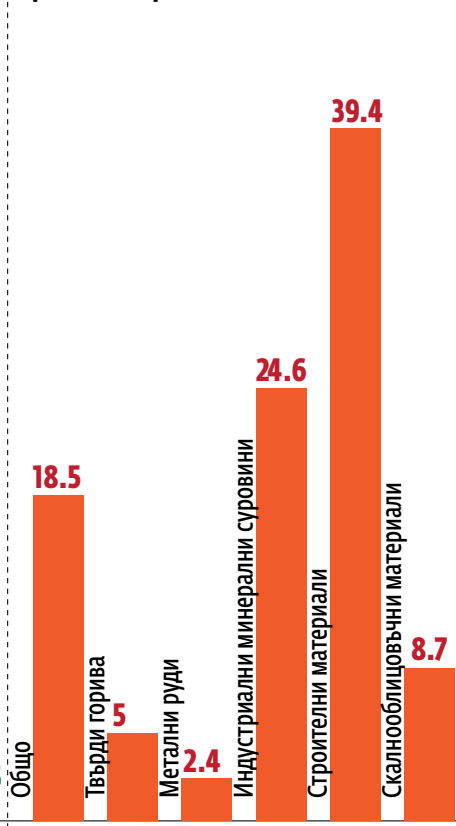
Елена Петкова

Разпределение на минното производство за 2009 г., в %

Графика: Гриша Струндрев

Спад в минното производство през 2009 спрямо 2008 г., в %

Данните са на Българската минно-геоложка камара

Миньорите ще протестира срещу пенсионната реформа

► Председателят на Камарата на миньорите Лъчезар Цоцорков (вжясно) и заместникът му Алекс Нестор обсъждат проблемите в сектора

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Индустрията брани заплашената от затваряне ТЕЦ "Брикел"

Миньорите ще протестира, ако условията за пенсиониране, които ГЕРБ предлага в промените на социалния кодекс, не бъдат отменени. Промените в закона предвиждат увеличаване на възрастта на пенсиониране на първа и втора категория труд. То трябва да става поетапно и ще продължи до 2012 г. В момента работещите в бранша се пенсионира с 8 години по-рано от "редовите" участници на трудовия пазар. След 2014 г. това ще става 6 години по-рано.

Неприемливо

"Това не е приемливо за миньорите, които работят с голям риск за живота си. При тях средната продължителност на живота е по-ниска, отколкото при другите категории труд, затова заслужават да се пенсионира по-рано", категоричен е Пенчо Кънев от КНСБ. Той изрази негодуванието на гилдията по време на миньорския празник вчера.

"Реформата сега трябва да важи и за миньорите както за останалите служители. Тяхното увеличение не е голямо, пък и те няма да имат проблеми с изпълнението му. Така ще получат повече бонуси и по-голяма пенсия", категоричен е социалният минис-

тър Тотю Младенов.

Други причини

Причини за протеста са и понижаването на цената на въглищата с около 5%, и предложението за замразяване на доходите на миньорите. Те ще се надигнат и срещу заплащането за закриване на ТЕЦ "Брикел" заедно с още четири топлоелектрически централи у нас. Тецовете все още не са изпълнили изискванията на Брюксел за инвестиране в екологично производство. И до днес въпреки програмата за намаляване на вредните емисии на ЕС централите продължават да изхвърлят по-голямо от разрешеното количество въглероден двуокис във въздуха.

Елена Петкова

Добивът на строителни материали пострада най-тежко

Най-тежко кризата се отрази на добива на строителни материали. Въгледобивът отбеляза най-малко понижаване в сравнение с останалите отрасли. Тази година обаче наблюдаваме възстановяване на показателите в бранша, след като миналата година отчетохме спад в производителността с около 18%.

За нас най-сериозният проблем си остава предстоящото затваряне на пет теца. От Брюксел ни дадоха прекалено кратки срокове, за да инвестираме в екологично производство. Това беше една от най-сериозните грешки при преговорите

Лъчезар Цоцорков,
председател на Българската
минно-геоложка камара

„Средната работна заплата на миньорите в големите компании е между 1200 и 1700 лв.“

на предишните правителства в Брюксел.

Средната работна заплата на миньор в големите компании е между 1200 и 1700 лв. През изминалата година тя е била увеличавана само в предприятията, които са били на печалба. Тези, които търпяха големи загуби, компенсиряха това чрез замразяване на заплатите или чрез намаляване на производството. Със сигурност мога да твърдя, че за разлика от други икономически сектори, където имаше съкращения и се въведе половин работен ден, в нашия бранш такова нещо не е имало.

Има реална опасност пет теца да бъдат затворени

Между 4 и 5% е намалена цената на въглищата. Имаме уверение, че това не би влошило до такава степен състоянието на минните дружества, че да доведе до невъзможност за изпълняване на дейностите им и до съкращаване на персонал.

Проблемите с частните инвеститори в тецовете са идентични - не са влажни пари, за да се покрият екологичните стандарти, а изискванията на ЕС постановяват, че блоковете един по един трябва да си отиват. Такава опасност има. Ясно комуникираме с инвестито-

Марий Косев,
зам.-министър на икономиката,
енергетиката и туризма

„Ако дружествата не инвестират в екология, ще искаме разваляне на приватизационните сделки“

рите. Ребрим им е поставен въпросът дали ще инвестират в тези мощности и какво ще направят, когато изтекат сроковете на ЕК.

Ако не бъдат дадени гаранции, че ще има инвестиции, ние ще попитаме Агенцията за следприватизационен контрол дали е възможно сделките по приватизацията на тези дружества да бъдат развалени. Дал съм разпоредения да не се разрешава отлагането на проблема, а дружествата непременно трябва да преминат към инвестициите.

ВНР е решена да придобие Potash

След първоначалния отказ компанията отпрати директно предложение към акционерите

Най-голямата минна компания в света австралийската ВНР Billiton договаря изтеглянето на синдикиран заем в размер на 40 млрд. USD във връзка с плановете ѝ за придобиване на Potash Corp. of Saskatchewan Inc., предаде Reuters. Това е последният етап от разразилата се на 17 август „война“ между ВНР и борда на директорите на Potash относно собствеността на канадската компания.

Офертата

Преди два дни ВНР отпрати оферта от 130 USD на акция, или общо 38.56 млрд. USD, за придобиването на най-големия производител на калиеви торове в света Potash. Цената е с 20% над пазарната стойност на гиганта от 11 август, т.е. ден преди срещата между ръководствата на двете компании, където ВНР представи предложението си. Бордът на директорите отхвърли офертата

38.56

▶ млрд. USD е офертата, която ВНР Billiton отпрати за придобиване на канадската Potash

с аргумента, че условията грубо подценяват компанията и поради това не може да са конструктивна основа за преговори. След тези думи на главния изпълнителен директор на Potash Уилям Дойл акциите на компанията скочиха с над 24% до рекордните през последните 2 години 148.78 USD.

Враждебен хог

След като сделката беше публично оповестена без съгласието на ВНР, австралийският гигант реши да заобиколи борда на директорите на канадския производител и да отпрати повторна оферта директно към акционерите на Potash. Предлаганата стойност е справедлива и окончателна, информират от австралийския гигант. Според главния изпълнителен директор на ВНР Мариус Клопер само за нощта след обявяването на новината почти 20% от акциите на Potash са сменили собствеността си. Именно поради големия ентузиазъм обаче анализаторите коментират, че сегашната цена е начална и за да спечели акционерите на Potash, ВНР ще трябва да увеличи офертата си до 60 млрд. USD. Гаранти по синдикирания заем, чрез който ВНР ще финансира опита си да съблани собствениците на канадския гигант, ще са JP Morgan, TD Securities, Banco Santander, Barclays Capital, BNP Paribas и Royal Bank of Scotland.

▶ Почти 20% от акционерите на канадската Potash са продали акциите си само за един ден по думите на главния изпълнителен директор на ВНР Мариус Клоперс

СНИМКИ BLOOMBERG

Атрактивен пазар

През 2008 г. ВНР направи друг опит за враждебно придобиване. Поради неуспеха на сделката за присъединяването на британско-австралийския минен гигант Rio Tinto тогава обаче анализаторите смятат, че настоящите плановете на компанията също може да

се провалят и да накърнят пазарната ѝ репутация. Базираният в Лондон ВНР се пренасочи към производството на калиеви торове през 2006 г. Две години по-късно компанията придоби Anglo Potash Ltd., която има капацитета да доставя 8 млн. т годишно, което е 12% от целия пазар. Про-

блемът е, че производствените процеси ще стартират едва през 2015 г., а в момента секторът е един от бързо разрастващите се отрасли. Прогнозите за 2010 г. са глобалното търсене на поташ да достигне 50 млн. т, или с 67% повече от миналата година (30 млн. т). Ако ВНР успешно завърши

придобиването на Potash, това ще му осигури достъп до около 20% от световното производство на торове. Именно тази атрактивна перспектива кара анализаторите да заключат, че придобиването на лидера Potash или американския му подгласник Mosaic Co. е реално възможно.

Новите капиталови изисквания ще имат умерен ефект върху световната икономика

Проучване на Базелския комитет показва, че БВП ще пострада с 0.38% за 4.5 години

Базелският комитет по банков надзор опроверга оплакванията на банките, че предложените по-строги регулации ще попарят икономическия растеж. Според органа, който обединява регулаторните органи на 27 държави и определя капиталовите изисквания за банките в света, ефектът от новите правила ще е „умерен“, съобщи Bloomberg. Проучване на комитета показва, че подготвяните регулации ще свият брутният вътрешен продукт в САЩ, еврозоната и Япония с 0.38% след 4.5 години.

Притеснения

Институтът за международни финанси прогнозираше, че ефектът върху икономиката през следващите пет години ще е 3.1%, а около 9.7 млн. работни места ще бъдат закрити до 2015 г. Някои финансови институции като Deutsche Bank и Bank

of America предупредиха, че мерките може да ги накарат да ограничат кредитирането, което да застраши икономическото възстановяване. Повече основания за такива опасения има в Европа, където банковото кредитиране е основен двигател на бизнеса. В същото време в САЩ компаниите разчитат основно на пазара за осигуряване на финансиране, коментират анализаторите. Идеята на новите правила е да предотврати нова финансова криза, като окончателните предложения трябва да са готови до срещата на Г-20 в Сеул през ноември.

Плюсове и минуси

В дългосрочен план изискванията за повишаване на капитала и резервите на банките ще имат повече положителен, отколкото отрицателен ефект, смятат от Базелския комитет. Мерките ще подобрят състоянието на финансовата система и ще намалят вероятността от нова финансова криза. „Икономическите ползи от предложените реформи

са значителни и трябва да бъдат отчетени наравно с недостатъците“, посочи в изявление председателят на комитета Ноут Велинк. По думите му ползите не се ограничават само до постигането на по-силна банкова система, а включват и повишено доверие в стабилността на финансовата система.

В числа

Публикуваната вчера оценка на Европейската централна банка показва, че вдигането на капиталовите изисквания за институциите в еврозоната с 1 процентен пункт ще свие кредитирането с около 2%. Изчисленията са направени при четиригодишен срок на въвеждане на новите правила. По прогнози на UBS банките като цяло ще трябва да наберат допълнително 375 млрд. USD капитал.

Предложенията на Базел

Базелският комитет смекчи някои от предложените правила за капитал и ликвидност миналия месец, но

въведе нови ограничения за сумите, които ще може да заемат банките. Според съгласуваните промени банките ще имат възможност да включват някои от активите си, включително миноритарното си участие в други финансови институции, при изчисляването на капитала.

Беше определен и нов коефициент на задлъжнялост, който измерва степента на зависимост от кредиторите. Очаква се тази мярка да стане задължителна за всички банки в света до 2018 г. Все още няма окончателно решение за обема пари в брой и ликвидни ценни книжа, с които банките трябва да разполагат, за да гарантират дългосрочните си пасиви и да си осигурят контрациклически буфери. Идеята е те да натрупват капиталови резерви по време на икономически бум.

Крайният срок, поставен от Г-20 за одобряване на пакета мерки, е до края на 2010 г. От Базелския комитет обаче признават, че някои решения може да не бъдат взети дотогава.

▶ Правилата не само ще засилят банковата система, но и ще повишат доверието, смята преговорният лидер на Базелския комитет Ноут Велинк

Британският брак по неволя излезе успешен

Хората и бизнесът гледат положително на първите сто дни на коалиционното правителство

„Трябва да въведем нов тип политика в тази страна - конструктивна, разумна и либерална

► Дейвид Камерън, министър-председател

► „Мегеният месец“ на правителството показва, че консерватори и либералдемократи могат да работят продуктивно. Поне засега

СНИМКА BLOOMBERG

„Понякога разликите между нас са по същество, но много често са просто въпрос на формулировка

► Ник Клег, вицепремиер

Сто дни след като пое управлението на Великобритания, коалиционното правителство на Дейвид Камерън и Ник Клег, изглежда, се справя по-добре от очакваното. „Мегеният месец“, както англичаните наричат тестовия период

20

► процента става ДДС от догодина спрямо 17.5% в момента, от което се очаква бюджетът да спечели 13 млрд. GBP годишно

за кабинета, не само не доведе до катаклизми при съгласуването на политиките между консерваторите и либералдемократите, но и показа, че политическият компромис може да е продуктивен. Нещо повече, той може да бъде и оценен от гражданите и бизнеса на страната.

Почти половината (46%) от избирателите смятат, че администрацията се справя добре с управлението на страната в сравнение с 36%, които заемат противоположната позиция, показва анкета на в. Guardian. Бизнесът също подкрепя действията на правител-

ството, а синдикатите логично са противници на предприетите масови бюджетни съкращения.

Бизнесът

Компаниите като цяло са доволни от работата на правителството, показва анкета на Reuters. Като особено успешни представителите на бизнес организациите посочват усилията за намаляване на бюджетния дефицит. „Цялостната оценка е положителна. Бизнесът е силно заинтересован коалицията да успее и последното нещо, което иска, е политическа несигурност“, казва Ричард Ламбърт от

Конфедерацията на британската индустрия.

Успехите в публичните финанси и улесняването на конкуренцията между училищата са основните постижения на кабинета според Майлс Темпълман от Института на директорите. „Справянето с бюджетната криза и създаването на квалифицирана работна сила са задължителни условия за процъфтяването на икономиката“, смята той.

Правителството обаче трябва да намали регулациите, особено на пазара на труда, за да улесни наемането на работници.

Синдикатите

Евентуална заплаха за спокойното бъдеще на правителството може да дойде от страна на синдикатите заради планираните тежки, но необходими бюджетни съкращения. Колко сериозна ще бъде битката, ще стане ясно на 20 октомври, когато ще бъде представена окончателната програма от мерки.

Според профсъюзите свиването на публичните разходи може да задълбочи икономическата криза в страната и да доведе до повторна рецесия. Вместо това те препоръчват създаването на работни мес-

6.2

► млрд. GBP е стойността на първия пакет бюджетни съкращения, обявени от британското правителство през май

та, което ще стимулира растежа. Съществуват подобри начини за съживяване на икономиката като инвестиции в публичните услуги и подобряване на събираемостта, смятат те. В момента всяка година се губят около 120 млрд. GBP данъци.

Франция започва да връща ромите в страните им

Общо 79 души ще получат парична помощ и самолетен билет днес

Франция започва да депортира незаконно пребиваващите роми в страната днес. Общо 79 души ще бъдат изпратени със самолети към държавите, от които са дошли, в четвъртък, съобщиха от правителството.

Петдесет и един ромски лагера бяха премахнати във Франция за последния месец, а още около 250 ще

ги последват до октомври. Правителството ще изпрати въкъщи около 700 души до края на август.

Помощ

Ромите, които потеглят към родните си страни в четвъртък, доброволно са се съгласили да се приберат, съобщиха министърът на имиграцията Ерик Бесон, цитиран от Le Monde. Всеки от възрастните ще получи по 300 EUR, а на дете ще бъдат отпуснати по 100 EUR като помощ. За да се предотврати завръщането им отново във Франция

и повторното им получаване на пари, властите планират да вземат биометрични данни от ромите, които потеглят сега.

Пътят назад

Около 15 хил. роми от Източна Европа и главно от Румъния и България се смята, че живеят във Франция в момента. Миналата година френските власти са депортирали 10 хил. души. Съгласно европейските закони те имат право свободно да посещават страните от блока, но за да останат по-

вече от три месеца, трябва да докажат, че могат да се издържат. „Някои от депортираните може да се върнат в страната и по закон имат право да го направят“, призна Бесон. Той обаче посочи, че те не могат да се заселват незаконно и още по-малко отново да получават помощ за прибиране.

Зачитане на законите

Предприетото от президента Никола Саркози разрушаване на ромските лагери предизвика остри критики

не само от политическите му опоненти, но и от съпартийците му. Причината за кампанията станаха сблъсъците между малцинствената група и полицията след убийството на ромски младеж, обрал казино. Саркози е първият френски държавен глава, който си позволи да обвърже лагерите с престъпността в страната. „Ние не заклеймяваме едно общество, а караме хората да зачитат законите“, подкрепи инициативата вътрешният министър Брис Ортфю.

Румънска реакция

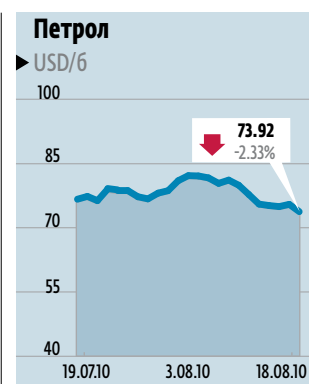
В същото време Румъния изказа притеснения, че тези действия може да доведат до популизъм и ксенофобия. „Ако си разменят обвинения или криминализираме цели етнически групи, вместо да намираме решения, създаваме напрежение“, заяви румънският външен министър Теодор Баконски. В края на август представителите на Букурещ ще посетят Франция, за да обсъдят интеграцията на ромите и как може да бъдат предотвратени престъпленията.

Индекс на деня

0.86

► процента се повиши японският индекс Nikkei 225 и достигна 9241 пункта

По време на борсовата сесия в сряда измерителят добави 79 пункта към стойността си. Добрите икономически резултати на Европа и САЩ се отразиха благоприятно на азиатските индекси

Цената на петрола отбеляза понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 73.92 USD/б. Поскъпването на долара постави под натиск цената на нефта, връщайки я под 74 USD/б

Стока на деня

1.29

► процента зазуби нерафинираната захар на борсата в Ню Йорк и достигна 421.73 USD/m

Захарта елиминира 5 USD от стойността си по време на последната борсова сесия. Слабият интерес на инвеститорите беше главната причина за поевтиняването на суровината

Червен сигнал за борсите в Западна Европа

Фондовите борси в Европа се обляха в червено за първи път от последните пет сесии. Разочароващите финансови резултати на Vestas Wind Systems през второто тримесечие превърнаха компанията в главен фактор, влияещ върху европейските пазари. Акциите на Vestas, която е най-големият производител на вятърни турбини в света, поевтиняха с 20.28% само за ден и на борсата във Франкфурт се търгуваха за 33.49 EUR.

Книжата на VHP Billiton Ltd. също поевтиняха, след като от канадската компания за изкуствени торове Potash Corp. не приеха отправената им оферта за придобиване на стойност 40 млрд. USD. След отказа от минната компания заявиха, че ще предприемат действия за враждебно придобиване на Potash Corp., заявявайки, че са готови да предложат директно на акционерите по 130 USD на акция.

Европейският индекс Stoxx Europe 600 отчете спад от 0.4% до 257.52 пункта. Индексът губи

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Германският DAX също регистрира солидна загуба от 0.52% до 3644.25 пункта

5.4% от върховото си постижение за годината, постигнато през април, най-вече заради опасенията, че съкращаването на бюджетните разходи, наложени от задлъжнелите европейски правителства, ще навредят на икономиката.

Британският измерител FTSE 100 се понижи с 0.6% до 5319 пункта, а акциите на най-голямата минна компания в света VHP се сринаха с 3.11% до 1.857 GBP заради провала при преговорите. Другите

► Лошите финансови резултати на някои компании повлякоха европейските борси надолу СНИМКИ BLOOMBERG

два големи индекси в Европа - френският CAC 40 и германският DAX също регистрираха солидни загуби. При първия понижението достигна 0.52% до 3644.25 пункта, а вторият слезе до 6176.99 пункта, или -0.47%.

Сред добрите новини вчера беше тази за ръста от 89% при печалбата

на Swiss Life за първите шест месеца на годината. От най-големия живото-застраховател в Швейцария обявиха, че нетната печалба се е увеличила до 268 млн. CHF за второто тримесечие. Това оскъпи акциите на компанията с 4.2% до 106.3 CHF за акция, но не можа да повлияе на общия негативизъм.

Украйна отложи въвеждането на квоти за износ на зърно

Украйна няма да налага засега квоти в износа на пшеница и ечемик. Това обяви заместник-министърът на земеделието Серхио Мелник. Новината идва в отговор на спекулациите от вторник, че правителството ще наложи ограничение на износителите, за да бъде подигурено вътрешното потребление.

Мелник добави, че взимането на такова решение изисква по точни данни за количеството пшеница и ечемик, с което разполага страната към момента. На 25 август е насрочена среща на кабинета, на която ще се обсъди план за ограничаването на износа на пшеница до 1.5 млн. т и на ечемик до 1 млн. т за периода септември - декември 2010 г. Такива мерки се налагат заради слабата реколта, която страната ще прибере заради студата през зимата и сушата през лятото.

Според повечето анализатори с въвеждането на някакво ограничение експортът на пшеница и ечемик от бившата съветска република ще

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

Реколтата от пшеница ще падне до 17 млн. т през 2010 от 20.9 млн. т през 2009 г.

се свие наполовина от миналогодишните нива, когато бяха продадени зад граница 15.4 млн. т. В това количество се включваше 9.2 млн. т пшеница и 6.2 млн. т ечемик. За сравнение през сезон 2008/2009 Украйна изнесе рекордните 12.6 млн. т пшеница и 6.3 млн. т ечемик.

Предварителните изчисления на правителството показват, че добивът на пшеница през 2010 г. ще падне до 17 млн. т, докато през 2009 г. той стигна 20.9 млн. т. Според брокерите на страната са й нужни 12 млн. т пшеница на сезон за задоволяване на вътрешното търсене, което значи, че ако квотите не бъдат приети, ще може да бъдат изнесени 6 млн. т.

Добрите макроданни увеличиха апетита към риск

Добри макроикономически данни стабилизираха валутните пазари и върнаха апетита към риск. Текущата сметка на еврозоната за юни отчете положително салдо от 4.6 млрд. EUR и подобрение от регистрираните месец по-рано -17.9 млрд. EUR. В Германия проучването на Центъра за европейски икономически изследвания (ZEW) за текущите условия отчете ръст до 44.3 пункта при очакван до 24.0 пункта. Данните от САЩ също подкрепиха пазарните участници да заемат позиции в по-високорискови активи, след като данните за индустриалното производство и производствените цени надминаха прогнозите на анализаторите.

Това остави двойката евро/долар да се търгува при нива от около 1.2870

Калин Йорганов,
"Карол"

Двойката евро/долар се търгуваше почти без промяна при нива от около 1.2870 EUR/US

EUR/USD, а евро/паунд при нива 0.8240 EUR/GBP.

Ръководителите на английската централна банка дадоха поредния сигнал, че скоро може да не се стигне до затягане на монетарната политика в страната. Това става ясно от стенограмата от последното заседание за определяне на лихвата, състояло се преди две седмици, съобщава Ройтерс. Стенограмата показва, че от деветимата членове на ръководството на АЦБ един се е обявил за повишение на основния лихвен процент с четвърт пункт. Това се случва на трето поредно заседание, но до момента останалите членове на ръководството остават на мнение, че лихвата трябва да остане

► Добрите новини за брокерите гойдиха както от Европа, така и от САЩ

без промяна. Данните засилват очакванията основната лихва да остане ниска поне до следващата година. Това се случва въпреки факта, че инфлацията на Острова вече няколко месеца е над заложената от централната банка таргет.

без промяна. Данните засилват очакванията основната лихва да остане ниска поне до следващата година. Това се случва въпреки факта, че инфлацията на Острова вече няколко месеца е над заложената от централната банка таргет.

О Б Я В А
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СРЕЩИ ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ

АГЕНЦИЯ "ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА" /АПИ/, гр. София 1606, бул. "Македония" № 3, на основание чл. 97, ал. 3 във връзка с чл. 81, ал. 1, т. 2 от Закона за опазване на околната среда, УВЕДОМЯВА всички заинтересовани физически и юридически лица, че са организирани срещи за обществено обсъждане на Доклад за оценка въздействието върху околната среда (ОВОС) и Доклад за Оценка за съвместимост (ОС) за инвестиционно предложение за обект:

ПЪТ III-5004 „ОБОХО НА ГР. ГАБРОВО
ОТ КМ 0+000 ДО КМ 20+120 И
ЕТАПНА ВРЪЗКА ОТ КМ 0+000 ДО КМ 3+130"

Срещите за обществено обсъждане ще се провежат, както следва:

1. Кметство с. Поповци	от 13.00ч на 29.09.2010г. в кметството
2. Община Габрово	от 15.00ч на 29.09.2010г. в общината
3. Кметство гр. Шипка	от 10.00ч на 30.09.2010г. в кметството
4. Кметство с. Шейново	от 11.00ч на 30.09.2010г. в кметството
5. Община Казанлък	от 13.00ч на 30.09.2010г. в общината

Докладът за ОВОС и Докладът за ОС са на разположение на заинтересованите лица всеки работен ден в посочените общини и кметства, както и в РИОСВ – Велико Търново, РИОСВ – Стара Загора, Министерство на околната среда и водите - София, ул. "Гладстон" № 67 и в АПИ гр. София, бул. "Македония" № 3, стая № 509. Писмени становища могат да се представят в АПИ, стая № 509 или на срещите за обществено обсъждане.

За контакти от страна на възложителя за общественото обсъждане:
инж. Виктор Лебанов тел. 9173 295 и тел. 9521993

О Б Я В А

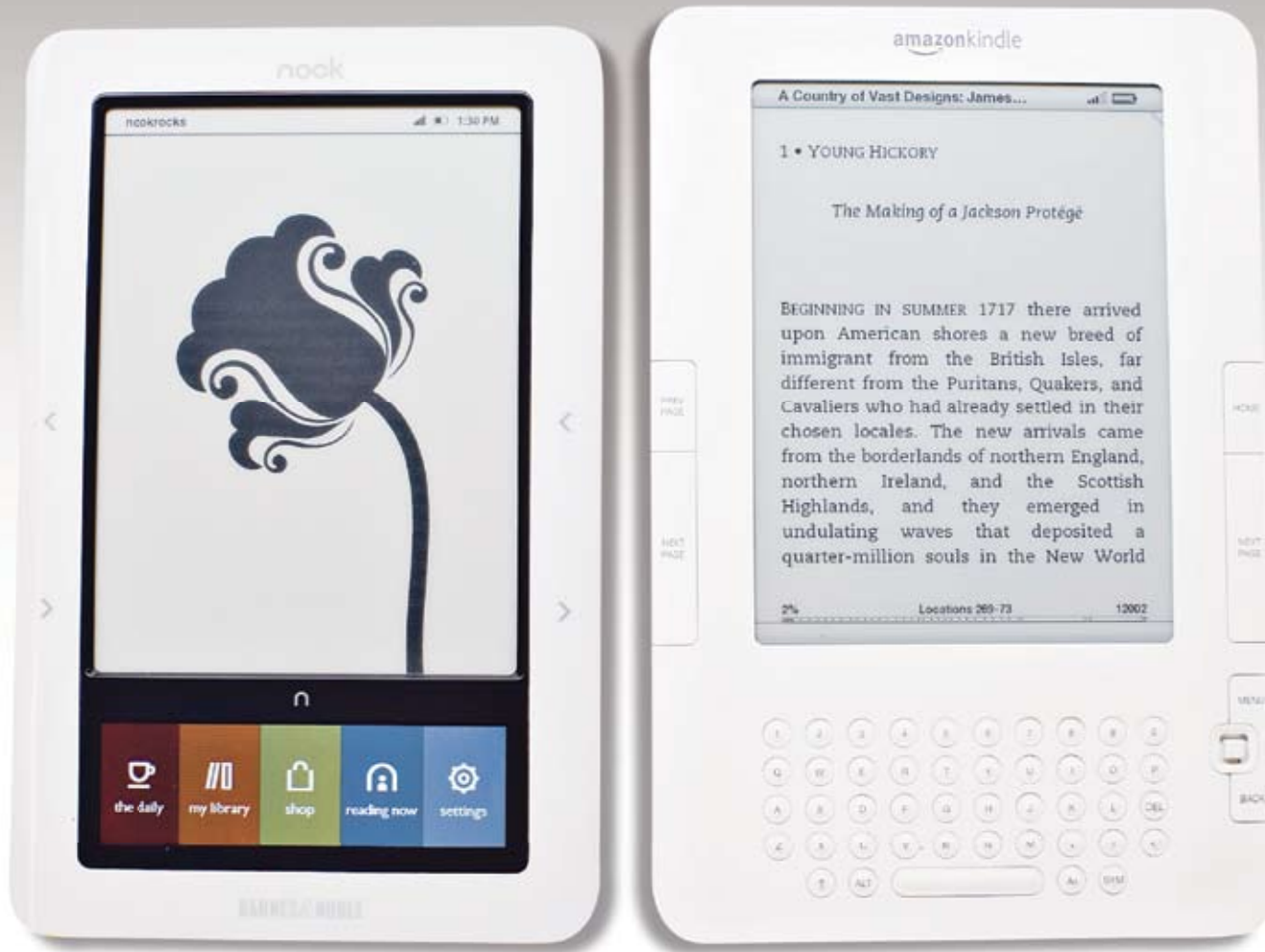
"ЛОЗАНА" ЕАД
ОБЯВЯВА КОНКУРС 30.08.10 г.
ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ НА СЛЕДНИТЕ
ПОМЕЩЕНИЯ:

1. София, кв. "Орizon", ул. "3020" № 11
№ 1 помещения - 2 бр с обща площ 54 кв.м

Конкурсни книжа - 120 лв. с ДДС, могат да бъдат закупени от 19.08.10 г. до 27.08.10 г. 8кл., от 10.00 ч. до 16.00 ч., в административната сграда на "Лозана" ЕАД, София, ул. "Спирхил войвода" № 2, III етаж - счетоводство.

Телефон за информация: 948-60-18

Повечето книги скоро ще останат без корици. И без хартия

Nook

Размери: 196x125x13 мм

Тегло: 329 г

Дисплей: 6 инча, резолюция 600x800 пиксела, цветен

Памет: 2 гигабайта вградена, възможност за увеличаване на обема с до 16 гигабайта с microSD карта

Батерия: издържа между 7 и 10 дни без презареждане, може да бъде подменяна

Свързаност: има 2 версии - с 3G и WiFi или само с WiFi свързаност

Екстри: цветен сензорен дисплей, бутони за управление на страниците на екрана

Kindle DX

Размери: 264x183x9.7 мм

Тегло: 540 г

Дисплей: 9.7 инча диагонал, резолюция 824x1200 пиксела, поддържа 16 степени на сивото

Памет: 4 гигабайта

Процесор: ARM-11, работна честота - 532 MHz

Батерия: издържа до 1 седмица четене с едно зареждане

Свързаност: поддържа връзка с мобилна мрежа

Екстри: USB 2.0 порт, вход за слушалки, вградени високоговорители

Електронните четци се продават все по-добре и скоро може да изместят хартията не само за вестниците, но и при книгите

Четенето никога няма да бъде същото. Или поне на това се надяват компании като Amazon, Barnes&Noble, Sony и Apple, които се борят за надмощие на пазара на дигитални четци. Това са устройствата, които ще се опитат или по-точно вече успяха да изместят традиционните книги от сърцата на любителите на четенето и съответно - от пазара. Те залагат на няколко свои предимства и най-вече на удобството за потребителя, който носи стотици книги в едно и също, подобно на таблет устройство. Самото то е създадено така, че да не изморява очите. Инвестицията е еднократна, има и допълнителни функции - през него може да се сърфира в интернет. И така - само 33 месеца след дебюта на един от първите

четци на пазара в лицето на Kindle на Amazon - продажбите на дигитални книги през онлайн магазина вече изместват по обем традиционните си предшественици с корици. Този тип устройства се радват на голям интерес и в България, където обаче продажбите им са спъвани от един основен проблем - липсата на родно съдържание.

Пазарът

Над 1.35 млн. електронни четци на книги са продадени по света през второто тримесечие на годината, показват данните на анализаторите от DigiTimes. Цифрата е доста по-слаба от предварителните очаквания, но се оправдава с факта, че между април и юни така и не се появиха дългоочакваните нови модели. Повечето производители изчакаха да дойдат летните месеци, като от една страна намалиха цените, а от друга - пунаха нови продукти на пазара. С това те се надяват да стимулират търсенето на продукцията си. Едно от най-големите имена в бранша - Barnes&Nobles

- пък беше обявено за продажба именно заради относителния неуспех на своя Nook и необходимостта от допълнителни инвестиции, за да може проектът да бъде доведен до успех.

От Amazon пък представиха нова версия на Kindle, която е по-евтина и по-малка от предшествениците си. Самите те са достъпни и в България, за жалост без много локално съдържание за тях. Именно това е причината четците на електронни книги и самите електронни книги да са нишов продукт. „Основният проблем пред навлизането на подобни устройства е липсата на заглавия на български език и липсата на платформа, чрез която тези заглавия да се предлагат на масовия пазар”, коментира Николай Тотов, маркетинг мениджър на веригата за компютри и потребителска електроника „Плесио”. Компанията му представя свой собствен четец - Turbo-X. „Изключително доволни сме от продажбите на устройството. За кратко време реализирахме стотици бройки в България през

магазина на „Плесио”, през сайта и като партньори с книжарниците на фирма Сиела”, добавя той.

Пречките

Липсата на съдържание не се отнася само за недостигащото количество български или преводни заглавия, които да бъдат намерени в електронен вид, а и за периодиката на съдържанието. Тотов дава пример с Amazon и Kindle. „Устройството има възможност за абонамент към NYTimes и потребителят намира всяка сутрин зареден и готов новия брой, който да прегледа преди работа. Това за България все още е невъзможно с нито един вестник”, казва той. И все пак интерес не липсва.

По думите на Тотов при представянето на четца Turbo-X е имало интерес и от страна на медии за започване на партньорство за предлагане на онлайн абонамент за вестници. От „Плесио” обаче са се спрели на издателство „Сиела”. Двете компании представиха заедно българ-

ско заглавие към продукта - сборник разкази на Богдан Русев. Самият четец се продава с включени над 40 класически заглавия и възможност за добавяне на карта памет. Успехът на устройството гарантира и негов наследник. „Основните ни очаквания са да се появяват още модели на различни производители с все по-добри функции като Wi-Fi, цветни дисплеи и т.н.”, казва Тотов.

Разпространение

Самите автори на подобни устройства обаче не планират да се ограничават само в собствения си хардуер и вече започнаха да настъпват на чужда територия. Така например Barnes&Noble вече предлага софтуера си за четене на електронни книги за iPod, iPhone и iPad, които имат собствени такива. Подобни действия са показателни накъде се насочва пазарът на книги. Или по-точно накъде големите компании искат да насочат потребителите, които ще бъдат привлечени от по-атрактивни цени и по-

богата функционалност на е-четците. Това може да намали пазарното присъствие на книгите като такива, но не и да ги измести изцяло.

Според прогнозите на един от най-големите играчи на пазара - Amazon - продажбите на електронни книги ще изместят не само традиционните книги с твърди корици, но дори и по-скромните издания с меки корици. „Очакваме, че до 2012 г. пазарът на дигитални книги ще бъде по-голям като обем от този на книги с твърди и меки корици, взети заедно”, коментира главният изпълнителен директор на Amazon Джеф Безос пред USA Today. Той има големи планове за устройството си и най-вече за съдържанието му. В момента Amazon предлага около 600 хил. заглавия за сваляне за Kindle. В тях не се включват книгите отпреди 1923 г., които са без авторски права и съответно е възможно да бъдат четени безплатно. Техният брой е над 1.8 млн. И расте.

Христо Ласков

Бургас обновява градския си транспорт с европари

Общината има проект за 67 млн. EUR, който в най-добрия случай може да бъде приключен през 2013 г.

През 2013 г. гражданите и гостите на Бургас ще се возят на нови, по-комфортни, по-бързи и по-екологични автобуси. За превозните средства ще има специална лента, която ще опаса целия град от северните квартали „Славейков“ и „Изгрев“ до южния „Меден рудник“. Ще бъдат изградени нови модерни спирки, електронни информационни табла, велоалеи...

Всъщност засега това е нещо като „мечтата на общинаря“, но тя изглежда все по-реална и изпълнима. „До края на месеца ще подадем европроекта си и се надяваме да получим нужното финансиране от около 67 млн. EUR чрез Оперативна програма „Регионално развитие“ (ОПРР), каза за в. „Пари“ Руска Бояджиева, директор на дирекция „Евроинтеграция“ в община Бургас. За около три месеца проектът трябва да бъде оценен от експертите в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Тъй като той е от изключително голям мащаб обаче, трябва да получи положителна оценка и от Европейската комисия. „Смятам, че към началото на февруари - март вече ще имаме окончателен отговор. Можем да започнем изпълнението на проекта веднага и още до края на 2013 г. да го приключим. Вече дори сме се заели с подготовката на тръжните процедури“, разказва Бояджиева.

Уникалният проект

Проектът на морската община е уникален не само по мащаба, а и защото е първият по рода си в България. Предисторията му започва преди повече от две години. По ОПРР бяха предвидени около 160 млн. EUR за развитие на интегрирана градска система в шест големи града - Бургас, Плевен, Пловдив, Русе, Стара Загора и Варна, а допълнително беше включена и София. Консултанти по програма JASPERS трябваше да изберат един от тях за изпълнение на пилотен проект. „Това, с което смятам, че успяхме да ги спечелим, е мотивацията на екипа ни. Общината винаги е определяла градския транспорт като един от приоритетите си“, казва Бояджиева. Консултантите оценяват и опита, и потенциала на местния превозвач или превозвачи. Освен това Бургас е един от малкото градове, в които градският транспорт не е приватизиран, допълва Бояджиева. Около 98% от автобусните линии в града се управляват от общинската фирма „Бургасбус“. Компанията ще вземе активно участие в реализирането на проекта и ще отговаря за управлението на новите автобусни линии на по-късен етап.

Помощ от JASPERS

„Консултантите от JASPERS формираха екип, който от началото на 2009 г. в продължение на една година направи подробно проучване на всички аспекти на бъдещия проект“, разказва Любомир Атанасов, зам.-директор в „Бургасбус“. В екипа са участвали специалисти от британската Ove Arup&Partners, а като подизпълнители са се включили и от израелската ROM Transportation Engineering.

Резултатът от работата им е т.нар. мажор проект, който ще бъде представен на българските и европейските експерти. В основата му е да се въведе бърз автобусен транспорт (Bus Rapid Transport) чрез изграждане на приоритетни автобусни ленти. Ще бъде въведена такъв

вид транспортна схема, при която с предимство ще се ползват пешеходците, велосипедистите и автобусите за сметка на автомобилите.

Бързи линии и 67 нови автобуса

Акцентът е изграждането на бързите автобусни линии, като за целта ще бъдат купени 67 нови автобуса, от които 28 дизелови и 39 на метан, за да може негативният ефект върху околната среда да бъде минимален. Те ще се движат в самостоятелно обособена лента по протежение на целия град (вж. картата). Освен т. нар. бързи линии са предвидени и още 5, които ще отиват до по-отдалечените части на града. От общината са планирали също да въведат електронни билети. Пътниците ще могат да се информират от електронни табла на спирките кога ще дойде следващият автобус, а вътре в самото превозно средство ще има табла, на които ще се изписва коя е следващата спирка. В автобусите ще има и система за видеонаблюдение, която да гарантира по-голяма сигурност за пътниците, както и да предпазва от рушене на превозните средства. В проекта се предвижда реконструкция и модернизация на автогара „Юг“, която е по трасето на бързите автобусни линии. Заложено е и изграждане на централна спирка, която да направи връзка между бързата автобусна линия и централната пешеходна зона на града. С парите от проекта Бургас ще бъде обхванат от система с велоалеи и освен това ще бъдат изградени съоръжения за велопаркинги.

Бюджетът е балансиран, защото около 23-24 млн. EUR ще бъдат използвани за закупуването на новите автобуси, а други около 24 млн. EUR за изграждане или подобряване на наличната инфраструктура, обяснява Божилова. И въпреки големите инвестиции и промени от общината не планират увеличение на цената на билетчето за градския транспорт, така че към 2013 г. бургазлии и техните гости ще се возят по-бързо и удобно пак за 1 лев.

Дарина Черкезова

ОКОЛО СВЕТА ЗА 80 ДНИ

Приключенията на второто „зелено“ околосветско пътешествие започнаха

● СПИРКИ В ГОЛЕМИ ГРАДОВЕ
— СЪСТЕЗАТЕЛЕН МАШРУТ
▬▬▬▬ ПРЕНОС С КОРАБ ИЛИ КАМИОН

22.01.11 - КРАЙ

16.08.10 - СТАРТ

29.11 - 10.12.2010 Г.
СВЕТОВНА
КОНФЕРЕНЦИЯ
ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО
НА КЛИМАТА

ОТБОР	СТРАНА	КОЛА	ОБЩА НЕОБХОДИМА ЕНЕРГИЯ	ЕНЕРГИЕН ИЗТОЧНИК
ORLIKON SOLAR RACING	ШВЕЙЦАРИЯ	ZEROTRACER	1.8 МВТЧ	СЛЪНЦЕ
POWERPLAZA	ЮЖНА КОРЕЯ	YEBBUYANA	2.54 МВТЧ	СЛЪНЦЕ
TREV	АВСТРАЛИЯ	TREV	2.1 МВТЧ	ВЯТЪР
VECTRIX	ГЕРМАНИЯ	—	—	СЛЪНЦЕ

Илюстрация: Вихър Ласков

Кръстоносните походи отдавна не са запазена марка на църквата, а околосветските пътешествия - илюзия на фантастиката. Днес рицарите на бели коне са „зелени човечета“ с лъскави електромобили, обикалящи земното кълбо с една настойчива идея - бъдещето принадлежи на чистата енергия от възобновяеми източници. Това е посланието и на последния мащабен зелен проект, стартирал на 16 август т.г. от страната на прозрачните реки и недокоснатите планини Швейцария - ZERO Race.

Идеята

Концепцията зад ZERO Race е запознаването и увличането на максимален брой хора по предимствата и наложителността на зелените технологии посредством най-първичния игрови метод - състезанието. Четири национални отбора от три континента ще пропътуват 30 000 км през 16 държави и 150 града, ще участват в Световна конференция за изменението на климата в Канкун, Мексико (ноември - декември 2010 г.), а междуременно ще вербуват милиони хора за каузата „да освободим света от вредните автомобилни емисии“. И сякщо това за любимите на Жул Верн 80 дни. Началото и краят е щабквартирата на ООН Дворецът на нациите (Palais des Nations) в Женева, откъдето вече запалиха с чиста газ четирите електромобила на отборите от Южна Корея, Швейцария, Австралия и Германия (виж таблицата).

„Горивото“

Енергията, необходима за захранване на автомобилите, ще се произвежда в родните държави на отборите от компании, партньори на събитието. След това предоставената безплатно за състезанието енергия ще се включва в преносната система на страната и ще се подава на автомобилите. Три от четирите зелени коли ще се захранват със соларна енергия. Изключение прави единствено австралийската кола. Тя ще се „храни“ с вятърна енергия от компания, оперираща в южната част на континента. Изборът на този източник е логичен, предвид факта, че Южна Австралия е втората в света територия с най-голям процентен дял на вятърна енергия (17%) от общото потребление.

Изискванията

Не всеки ден се обикаля светът и затова не всяка кола е способна да го направи. Организаторите са поставили няколко ограничения. Състезателните електромобили трябва да може да преминат поне 250 км наведнъж със средна скорост 80 км/ч. Колите, задвижвани от електромотор и с капацитет поне двама пътници, също така трябва да са издръжливи на 500 км на ден с едно зареждане, траещо около 4 часа. Крайното класиране няма да се базира на първия премиал финалната права, а на пакет от „зелени критерии“, покриващи цялостното им представяне. Победителите ще се оценяват според надеждността на автомобилите (брой

повреди и ремонти по пътя), мощност и скорост (ускорение и капацитет на покритие на маршрута), енергийна ефективност, популярност на колата сред публиката, безопасност и дизайн. Идеята е да се покаже, че е важно да се търсят не просто някакви алтернативни решения, а реални заместители на сегашните „мръсни“ технологии.

Организаторът

Мащабността на проекта не е случайна. Организатор е човек с опит в глобалните разходки - Луис Палмър. Швейцарският учител беше първият, направил истинско „зелено“ околосветско пътешествие със соларното си такси през 2007 г. Любопитно е, че манията се разраства. Вече е планиран и тестван и първият глобален полет на соларния самолет Solar Impulse, който ще поеме по пътя на Икар през 2012 г.

Послегователи

„Зелените кръстоносци“ от ZERO Race може и да пропуснат България (и целите Балкани), но за любопитните все пак е осигурена възможност да следят събитието - всеки километър ще се документира на специален блог с клипове, снимки и интересни истории. А колкото повече публика, толкова по-добре, защото в крайна сметка успехът на инициативата ще се измерва с броя „заразени“ със зеления „вирус“ хора.

Марина Узунова